

Punainen silmä

Omistajan on suhteellisen helppo todeta lemmikkinsä silmän tai silmien punoittavan.

Punoitus on useimmiten sidekalvon tulehduksesta johtuvaa. Sidekalvo on läpikuultava limakalvomainen pinnallisin rakenne silmämunan ja luomien sisäpintojen päällä muutamine hentoine suonineen. Sidekalvon punoitukseen voi kuitenkin liittyä ensisijaisena syynä useita vakavia silmän sairaustiloja, jonka takia jokainen punoittava silmä, viimeistään oireen jatkuessa, on tutkittava tarkoin.

Punoitus saattaa olla myös sidekalvon alaiseen verenvuotoon liittyvää, kovakalvon päällistä `syvempää` punoitusta, sarveiskalvon punoitusta siihen tulleen suonituksen vuoksi tai silmän sisäiseen verenvuotoon liittyvää.

Sidekalvon tulehdus

Koiran sidekalvon tulehdusta voivat aiheuttaa mm. mekaaninen ärsytys (ylimääräiset ripset luomien reunoissa tai luomien sisäpinnoilla, luomen kiertymä ulos- tai sisäänpäin), alentunut kyynelnesteen tuotanto, bakteeri-infektiot, penikkatautivirus ja allergiat.

Kissalla edellä mainittujen syiden lisäksi sidekalvon tulehdusta voivat aiheuttaa Herpes virus ja Chlamyphila-mikrobi.

Ei-tulehdukselliset punoitukset sidekalvolla

Verenkiertohäiriöt paikallisesti tai yleisesti voivat aiheuttaa suonten laajentumista ja niiden verentäyteisyyttä. Silmän takana sijaitsevat tilaa vievät massat, kuten uudismuodostumat ja bakteriellit paiseiset tulehdukset, aiheuttavat silmän eriasteista ulostyöntymistä ja sidekalvon punoitusta. Lisäksi silmän sympaattisen hermon vaurio (Hornerin syndrooma) aiheuttaa toissijaisesti sidekalvon punoitusta.

Sidekalvon alaiset verenvuodot

Sidekalvon alla saatetaan nähdä verenvuotoa joka voi jakaantua tasaisesti laajalle alueelle tai olla pistemäistä. Tämä voi olla seurausta trauman aiheuttamasta suonien rikkoontumisesta tai yleisestä verenvuototaipumuksesta.

Kovakalvon päällinen punoitus

Kovakalvo sijaitsee sidekalvon alla silmämunassa, ollen pinnallisin silmämunan kolmesta kerroksesta (kovakalvo, suonikalvo ja verkkokalvo). Edessä läpinäkyvä kerros on sarveiskalvo.

Kovakalvon päällinen verentungos (sidekalvon alla suonet paksuja ja verentäyteisiä) aiheutuu lähes aina joko silmänpainetaudista ja / tai vakavasta suonikalvon tulehduksesta. Molemmat em. tilat vaativat tarkkoja tutkimuksia. Silmänpaineen mittausta, kammiokulman tarkastelu (gonioskopia) sekä verkkokalvon ja näköhermon pään arviointi onnistuu usein vain niihin erikoistuneilta eläinlääkäreiltä, joten ensiavun jälkeen potilas on aina syytä toimittaa jatkotutkimuksiin.

silmäsairauksiin perehtyneelle eläinlääkärille. Hidastelu oikean hoidon aloituksessa saattaa johtaa palautumattomaan näön menetykseen.

Silmäoireiden lisäksi koiralla ja kissalla on usein kivun seurauksena yleisoireita kuten syömättömyyttä ja väsyneisyyttä.

Sarveiskalvon punoitus

Voimakas sarveiskalvon uudissuonitus saattaa aiheuttaa silmän punaisuutta. Sarveiskalvo on kirkas, läpinäkyvä, suoneton valoa taittava silmän etummainen osa. Sarveiskalvo voi suonittua pinnallisesti mm. trauman, vierasesineen, kemiallisen ärsytyksen, kuivasilmäisyyden, kroonisen bakteeri- tai virusinfektion, kroonisen pinnallisen sarveiskalvotulehduksen eli pannuksen, kissan eosinofiilisen sarveiskalvotulehduksen ja sekvesterin, sekä virheellisen luomiraon rakenteen (lagophthalmos = potilas ei pysty sulkemaan silmiään) seurauksena.

Sarveiskalvon syvemmän kerroksen eli stroman suonitus liittyy aina suonikalvon tulehdukseen.

Silmän sisäinen punoitus

Silmän sisäistä verenvuotoa voivat aiheuttaa mm. trauma, verenpaineen nousu, verenhyytymishäiriöt, synnynäiset kehityshäiriöt kuten mm CEA Colliella, silmän sisäiset kasvaimet ja muut vakavat tulehdustilaa aiheuttavat ensisijaiset silmän sairaustilat.

Yhteenveto

Punoittava silmä on aina haasteellinen tutkittava.

Silmän lievänkin punoituksen taustalla voi olla vakavia silmän näkökykyä uhkaavia silmäsairauksia, jolloin oikea ja nopeasti aloitettu hoito on ensiarvoisen tärkeää.

Pitää myös muistaa, että silmät ovat osa kokonaisuutta, tarvittaessa jatkotutkimuksiin kuuluvat myös laboratorionäytteiden otto, röntgen- ja ultraäänitutkimus.

Artikkelin kirjoittaja: [Sari Jalomäki, ELL, pieneläinsairauksien erikoiseläinlääkäri, silmätarkastuseläinlääkäri](#)

© 2008 Apex Malmin Eläinklinikka. Lyhyt lainaus artikkelista sallitaan, kun artikkelin kirjoittaja Sari Jalomäki, Malmin Eläinklinikka Apex ja kirjoitusvuosi 2008 mainitaan. Koko artikkelin kopiomisesta web-sivuille tai muuhun käyttöön on aina sovitettava kirjoittajan kanssa.